

Kaupunginhallitus	§ 60	11.02.2019
Kaupunginhallitus	§ 74	18.02.2019
Kaupunginhallitus	§ 86	25.02.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 15	25.03.2019

Nätkin koulun koulumuoto syksystä 2019 alkaen

540/41.410/2018

KH § 60

Selostus:

Kaupunginhallitus 21.1.2019 § 29 käytti otto-oikeuttaan sivistyslautakunnan päätökseen 17.1.2019 § 7, Nätkin koulun koulumuoto.

Savonlinnan kaupunginvaltuuston päätöstä 3.9.2018 § 60:

”Nätkin koulu jatkaa toimintaansa. Pienryhmät 1.-2. ja 3.-4. jatkavat Nätkin koululla. Nykyistä kiinteistöä ei remontoida, vaan varaudutaan vuokraamaan suurelementtikoulu 5-10 vuokrasopimuksella, mikäli nykyisissä tiloissa ei voida jatkaa. Tilasuunnitelman tavoitteena on, että koulun nykyinen liikuntasali ja teknisentyöntilat jäisivät käyttöön. Vuokrattavaan elementtirakennukseen tulisivat muut tarvittavat opetustilat.”

Kh 3.12.2018 § 412

Kaupunginhallitus päätti, että investointiosan 8848 Nätkin koulu 300 000 euron määräraha varataan Nätkin kouluhanketta varten. Sivistyslautakunta selvittää Nätkin koulun osana kouluverkkoa ja tekee siitä esityksen valtuustolle.

Kv. 17.12.2018 § 109, 8848 Nätkin koulu

Anja Backman esitti, että 300 000 euron määräraha varataan Nätkin kouluhanketta varten. Poistetaan esityksestä teksti sivistyslautakunta selvittää Nätkin koulun osana kouluverkkoa ja tekee siitä esityksen valtuustolle.

Kaupunginvaltuuston hyväksyi Anja Backmanin esityksen.

Investointiosa 8848, Hankinnat KJ 2019 300 000 €

Vuokrakoulurakennuksen perustukset, arvioitu kustannus 300 000 e. Vanha koulu puretaan. Vuokrakoulurakennuksen vuokrakustannus n. 250 000 e/vuosi, nykyisen koulun ylläpitokulut n. 113 000 e.

Sivistyslautakunnan päätti 17.1.2019 § 7, että Nätkin alueen 5.

luokan oppilaat siirtyvät Mertalan koulun oppilaisiksi 1.8.2019 alkaen. Sivistyslautakunta esittää tekniselle lautakunnalle, että se oikeuttaa teknisen toimialan käynnistämään vuokrattavan tilaelementtikoulun hankinnan Nätkin koulua (1-4 luokat ja kaksi pienryhmää) varten 5 vuoden vuokrasopimuksella, tarvittaessa käytetään optiovuosia. Em. päätökseen kaupunginhallitus käytti otto-oikeutta 21.1.2019

§ 29.

Sivistyslautakunnan päätös noudatti edellä kerrottuja kaupunginvaltuuston päätöksiä.

Perusteluja Nätkin koulumuodon muuttamisesta 1.-4. luokkien ja 2 pienryhmän kouluksi:

Nätkin alueen 5. luokkalaisten siirtyminen helpottaa Mertalassa luokkien yhdenvertaista muodostamista 5. luokalta lähtien samalla aikataululla, kun Nojanmaan koulun oppilaat siirtyvät Mertalaan 4. vuosiluokan jälkeen. Nykyinen käytäntö, että Nätkin koulun oppilaat tulevat vasta 5. vuosiluokan jälkeen Mertalaan aiheuttaa sen, että Nätkin luokat on jouduttu kokonaan säilyttämään entisellään tai ne on jouduttu/joudutaan hajottamaan jo muodostettuihin Mertalan luokkiin. Tämä vaikeuttaa ryhmäytymistä. Opetusryhmien pedagogisesti tarkoituksenmukainen ja taloudellinen järjestäminen mahdollistuu paremmin, kun Nätkin, Nojanmaan ja Mertalan alueen 5. luokkalaiset ovat samassa koulussa.

Nätkin alueen 5. luokkalaiset mahtuvat Mertalan kouluun 1.8.2019 alkaen. Kaikki Nätkin alueen oppilaat mahtuvat Mertalan kouluun 1.8.2024 alkaen.

Koulutilojen kustannukset eri vaihtoehdoissa, vuokrattava tilaelementtirakennus (vuokrakustannus sisältää tilavuokran, perustamis- ja purkamiskustannukset ja mahdolliset muut rakennuskustannukset):

1.-4. lk + 2 pienryhmän koulu vuokra-aika 5 vuotta

-vuokrakustannus	3 050 000 €
- ylläpitokustannus	300 000 €
Yhteensä	3 350 000€

1.-5. lk + 2 pienryhmän koulu vuokra-aika 5 vuotta

-vuokrakustannus	3 500 000 €
- ylläpitokustannus	350 000 €
- opetuksen kustannuslisäys	280 000 €
Yhteensä	4 130 000 €

1.-4. lk + 2 pienryhmän koulu vuokra-aika 10 vuotta
(sisältää väestönsuojan 225 000 €)

-vuokrakustannus	4 525 000 €
- ylläpitokustannus	600 000 €
- opetuksen kustannuslisäys	1 060 000 €
Yhteensä	6 185 000 €

1.-5. lk + 2 pienryhmän koulu vuokra-aika 10 vuotta
(sisältää väestönsuojan 300 000 €)

- vuokratkustannus	5 200 000 €
- ylläpitokustannus	700 000 €
- opetuksen kustannuslisäys	1 620 000 €
Yhteensä	7 520 000 €

**Koulutilojen kustannukset eri vaihtoehdoissa;
kiinteistöleasingrahoitus, jäännösarvo 30 % vuokra-ajan
päätyttyä**

1.-4. lk + 2 pienryhmän koulu vuokra-aika 5 vuotta

-vuokratkustannus	4 060 000 €
- ylläpitokustannus	300 000 €
Yhteensä	4 360 000€

1.-5. lk + 2 pienryhmän koulu vuokra-aika 5 vuotta

-vuokratkustannus	5 100 000 €
- ylläpitokustannus	350 000 €
- opetuksen kustannuslisäys	280 000 €
Yhteensä	5 730 000€

1.-4. lk + 2 pienryhmän koulu vuokra-aika 10 vuotta
(sisältää väestönsuojan)

-vuokratkustannus	4 120 000 €
- ylläpitokustannus	600 000 €
- opetuksen kustannuslisäys	1 060 000 €
Yhteensä	5 780 000 €

1.-5. lk + 2 pienryhmän koulu vuokra-aika 10 vuotta
(sisältää väestönsuojan)

- vuokratkustannus	5 220 000 €
- ylläpitokustannus	700 000 €
- opetuksen kustannuslisäys	1 620 000 €
Yhteensä	7 540 000 €

Leasingvuokra-ajan jälkeen kiinteistö tulee lunastaa jäännösarvosta; 1 200 000 euroa ja kiinteistön vuosiylläpito jatkuu n. 60 000 e/v. Lisäksi lunastushinnasta 1,2 milj. e lähdetään tekemään suunnitelmanmukaiset vuosipoistot.

Yli 5 vuotta käytössä oleva rakennus tarvitsee väestönsuojan. Tilaelementti- eikä leasingvuokraan sisälly: koneet, kalusteet, laitteet ja muut varusteet.

Nätkin koulu on väistötiloissa Kuninkaankartanonmäellä entisissä KVL:n tiloissa. Tiloja ei ole suunniteltu perusopetuksen käyttöön. Tilapäisenä väistötilana lyhyelle ajalle tilat eivät olisi vaatineet laajoja korjauksia. Koulun jatkuminen väistötiloissa ennakoitua kauemmin, väistötilat vaativat muutoksia turvallisen ja toimivan sekä

opetussuunnitelman mukaisen opetuksen järjestämiseksi. Talousarviossa muutoksiin ei ole varattua rahoitusta. Kustannukset muutoksista selviää suunnitelmien valmistuttua.

(valmistelu; sivistystoimenjohtaja Tuija Kauppinen puh 044 417 4202, kiinteistöjohtaja Jukka Oikari puh 044 417 4756, toimitilainsinööri Ritva Kutvonen puh 044 417 4755, kouluuunnittelija Marja-Liisa Brunou puh 044 417 4201, palvelusuunnittelija Minna Rautiainen puh. 044 417 4210 ja talousjohtaja Arja Petriläinen puh 044 417 4096)

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus päättää esittää tekniselle lautakunnalle, että se oikeuttaa teknisen toimialan käynnistämään vuokrattavan tilaelementtikoulun hankinnan Nätkin koulua (1-4 luokat ja kaksi pienryhmää) varten 5 vuoden vuokrasopimuksella, tarvittaessa käytetään optiovuosia. Esitys on kaupunginvaltuuston päätösten mukainen ja on kokonaistaloudellisesti edullisin.

Kaupunginhallitus päättää pysyttää sivistyslautakunnan 17.1.2019 §:ssä 7 tekemän päätöksen muilta osin voimassa.

Käsittely:

Talousjohtaja Arja Petriläinen, sivistystoimen johtaja Tuija Kauppinen ja kiinteistöjohtaja Jukka Oikari olivat kaupunginhallituksen kuultavina.

Kaupunginhallitus piti asian käsittelyn aikana 10 minuutin neuvottelutauon.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja teki Anja Backmanin, Olli-Pekka Kristianssonin, Juha Kukkonen, Jouni Koskelan ja Eero Pirosen kannattaman esittelijän esityksestä poikkeavan esityksen: "Asia palautetaan uudelleen valmisteluun siten, että ratkaisuna toteutetaan pysyvä 1-5 luokkien ja pienryhmien koulu 25 vuoden ajalla joko kaupungin taseeseen tai leasingillä. Rakennuksen tulee olla tilaelementtirakennus, joka mahdollistaa joustavasti koulun kasvattamisen tai pienentämisen oppilasmäärän mukaan."

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kaupunginjohtajan esityksestä poikkeava kannatettu esitys, oli asiassa suoritettava äänestys.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä asian käsittelyn jatkamisen puolesta annettiin 3 jaa -ääntä (Kosonen Lauri, Metsälä Sanna ja Puputti Seija) ja asian palauttamisen puolesta 8 ei -ääntä (Backman Anja, Koskela Jouni, Kosonen Hanna, Kristiansson Olli-Pekka, Kukkonen Juha, Piironen Eero, Stenberg Eija ja Suomalainen Tuukka).

Päätös: Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen Hanna Kososen esityksen asian palauttamisesta uudelleen valmisteluun.

Toimenpiteet: Sivistystoimenjohtaja
Kiinteistöjohtaja
Talousjohtaja

KH § 74 Pysyvä 1 - 5 luokkien ja pienryhmien koulu (2) 25 vuoden ajalla tilaelementtiratkaisulla:

Omahankintainvestointi 5 500 000 euroa

Ylläpitokustannus	Euroa
- vuosiylläpito	1 725 000
- vuosipoisto 25 v/30 v	4 583 330
- sumupoisto +5v=30 v	916 670
- rahoituskulu (10 v. bulletlaina)	371 000
Yhteensä	7 596 000
Opetuksen lisäkustannus 25 v	5 640 000
YHTEENSÄ	13 236 000

Kiinteistöleasing 5 500 000 euroa/jäännösarvo 30 %

Ylläpitokustannus	
- leasingvuokra 25v	4 210 000
- ylläpitokustannus	1 725 000
- opetuksen lisäkustannus 25 v	5 640 000
Yhteensä	11 575 000
Jäännösarvo 30 %/poisto	1 650 000
- rahoituskulu	111 300
YHTEENSÄ	13 336 300

(valmistelu; sivistystoimenjohtaja Tuija Kauppinen puh 044 417 4202, kiinteistöjohtaja Jukka Oikari puh 044 417 4756, toimitilainsinööri Ritva Kutvonen puh 044 417 4755, kouluuunnittelija Marja-Liisa Brunou puh 044 417 4201, palvelusuunnittelija Minna Rautiainen puh. 044 417 4210 ja talousjohtaja Arja Petriläinen puh 044 417 4096)

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus päättää esittää tekniselle lautakunnalle, että se oikeuttaa teknisen toimialan käynnistämään vuokrattavan tilaelementtikoulun hankinnan Nätkin koulua (1-4 luokat ja kaksi pienryhmää) varten 5 vuoden vuokrasopimuksella, tarvittaessa käytetään optiovuosia. Esitys on kaupunginvaltuuston päätösten mukainen ja on kokonaistaloudellisesti edullisin.

Kaupunginhallitus päättää pysyttää sivistyslautakunnan 17.1.2019

§:ssä 7 tekemän päätöksen muilta osin voimassa.

Käsittely:

Sivistystoimenjohtaja Tuija Kauppinen ja kiinteistöjohtaja Jukka Oikari selostivat asiaa kaupunginhallitukselle.

Kaupunginhallitus piti asian käsittelyn aikana kokousta klo 19.20-19.30.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Hanna Kosonen teki esittelijän esityksestä poikkeavan Anja Backmanin, Jouni Koskelan, Olli-Pekka Kristianssonin, Juha Kukkonen ja Eero Pirosen, kannattaman esityksen: "Kaupunginhallitus päättää, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun siten, että Nätkin koulumuoto ratkaistaan 1-4 luokan ja pienryhmien kouluna 25 vuoden kiinteistöleasingilla tilaelementtiratkaisu vaihtoehdolla."

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kaupunginjohtajan esityksestä poikkeava kannatettu esitys, oli asiassa suoritettava äänestys.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä kaupunginjohtajan esityksen puolesta annettiin 2 jaa -ääntä (Kosonen Lauri ja Metsälä Sanna) ja asian valmisteluun palauttamisen esityksen puolesta 9 ei -ääntä (Backman Anja, Koskela Jouni, Kosonen Hanna, Olli-Pekka Kristiansson, Kukkonen Juha, Piironen Eero, Puputti Seija, Stenberg Eija ja Suomalainen Tuukka).

Päätös:

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallitus palautti asian uudelleen valmisteluun.

Toimenpiteet:
Tiedoksi:
KH § 86

Tekninen lautakunta
Sivistyslautakunta

Selostus:

Kaupunginhallitus päätti 18.2.2019 §74, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun siten, että Nätkin koulumuoto ratkaistaan 1-4 luokan ja pienryhmien kouluna 25 vuoden kiinteistöleasingilla tilaelementtiratkaisu vaihtoehdolla.

Seuraava laskelma on toteutettu kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti 1.-4. luokkien ja pienryhmien rakennuksesta.

Kiinteistöleasing 4 000 000 euroa/ 25 v/jäännösarvo 30 %
tilaelementtiratkaisu 1600 m2

Leasingvuokra 25v	3 060 000
- ylläpitokustannus	1 440 000
- opetuksen lisäkustannus 25 v	4 240 000

Yhteensä	8 740 000
Jäännösarvo 30 %/poisto	1 200 000
- rahoituskulu	82 000
YHTEENSÄ	10 022 000

Sivistyslautakunta päätti 17.1.2019 § 7, että Nätkin koulun koulumuoto on 1.-4. luokkien + pienryhmien koulu 1.8.2019 alkaen. Kaupunginhallitus on käyttänyt otto-oikeutta em. päätökseen myös koulumuodon osalta. Rakennushankkeen viivästymisen vuoksi Nätkin koulu joutuu olemaan väistötiloissa suunniteltua kauemmin ja tilat eivät ole perusopetukseen soveltuvat, niihin joudutaan tekemään muutoksia turvallisen ja toimivan sekä opetussuunnitelman mukaisen opetuksen järjestämiseksi. Olisi tärkeää, että 5. luokkien siirtyminen Mertalan kouluun toteutuisi 1.8.19, koska se pienentää edellä kuvattua Nätkin koulun väistötilojen muutostarvetta, vähentää kuljetusjärjestelyjä ja kuljetuskustannuksia. Mertalan koulussa on toimivat tilat mm. käsityön opetukseen, joita ei ole Nätkin koulun väliaikaisissa tiloissa. Opetusryhmien pedagogisesti tarkoituksenmukainen ja taloudellinen järjestäminen mahdollistuu paremmin, kun Nätkin, Nojanmaan ja Mertalan alueen 5.-luokkalaiset ovat samassa koulussa.

(valmistelu; sivistystoimenjohtaja Tuija Kauppinen puh 044 417 4202, kiinteistöjohtaja Jukka Oikari puh 044 417 4756, toimitilainsinööri Ritva Kutvonen puh 044 417 4755, koulusuunnittelija Marja-Liisa Brunou puh 044 417 4201, palvelusuunnittelija Minna Rautiainen puh. 044 417 4210 ja talousjohtaja Arja Petriläinen puh 044 417 4096)

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus päättää esittää tekniselle lautakunnalle, että se oikeuttaa teknisen toimialan käynnistämään vuokrattavan tilaelementtikoulun hankinnan Nätkin koulua (1-4 luokat ja kaksi pienryhmää) varten 5 vuoden vuokrasopimuksella, tarvittaessa käytetään optiovuosia. Esitys on kaupunginvaltuuston päätösten mukainen ja on kokonaistaloudellisesti edullisin. Tämän vaihtoehdon kokonaiskustannus on noin 3,4 milj. euroa, kun taas kiinteistöleasing vaihtoehto on noin 10 milj. euroa.

Kaupunginhallitus päättää pysyttää sivistyslautakunnan 17.1.2019 §:ssä 7 tekemän päätöksen voimassa niiltä osin, jossa sivistyslautakunta päätti, että Nätkin alueen 5. luokan oppilaat siirtyvät Mertalan koulun oppilaiksi 1.8.2019 alkaen ja että Nätkin alueen 5. luokan oppilaat, joiden koulumatkan pituus on 4-5 km saavat maksuttoman bussilipun koulumatkoihinsa viidennen luokan ajan. Kuljetusoikeus on voimassa 31.7.2024 saakka.

Käsittely:

Vs. sivistystoimenjohtaja Tuija Kauppinen ja kiinteistöjohtaja Jukka

Oikari olivat kaupunginhallituksen kuultavina.

Kaupunginjohtaja täydensi esityksensä ensimmäisen kappaleen kuuluman seuraavasti:

Kaupunginhallitus päättää esittää tekniselle lautakunnalle, että se oikeuttaa teknisen toimialan käynnistämään vuokrattavan tilaelementtikoulun hankinnan Nätkin koulua (1-4 luokat ja kaksi pienryhmää) varten 5 vuoden vuokrasopimuksella, tarvittaessa käytetään optiovuosia. Esitys on kaupunginvaltuuston päätösten mukainen ja **on lasketuista vaihtoehtoista** kokonaistaloudellisesti edullisin. Tämän vaihtoehdon kokonaiskustannus on noin 3,4 milj. euroa, kun taas kiinteistöleasing vaihtoehto on noin 10 milj. euroa.

Eija Stenberg teki seuraavan Olli-Pekka Kristianssonin kannattaman esittelijän esityksestä poikkeavan muutosesityksen:

" Esitän, että kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle päätettäväksi käynnistää hankinta pysyvästä 1 - 5 luokkien ja pienryhmien koulusta (2) 25 vuoden ajalla tilaelementtiratkaisulla ja varaa taloussuunnitelmaan leasing-määrärahan.

Ylläpitokustannus

- leasingvuokra 25v 4 210 000

- ylläpitokustannus 1 725 000

- opetuksen lisäkustannus 25 v 5 640 000

Yhteensä 11 575 000

Jäännösarvo 30 %/poisto 1 650 000

- rahoituskulu 111 300

YHTEENSÄ 13 336 300"

Kaupunginhallitus piti neuvottelutauon klo 18.35-18.40

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kaupunginjohtajan esityksestä poikkeava kannatettu esitys, oli asiassa suoritettava äänestys.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä kaupunginjohtajan esityksen puolesta annettiin 3 jaa -ääntä (Torikka Kirsi, Kosonen Lauri ja Puputti Seija) ja Eija Stenbergin esityksen puolesta 7 ei -ääntä (Suomalainen Ritva, Koskela Jouni, Kristiansson Olli-Pekka, Kukkonen Juha, Piironen Eero, Stenberg Eija ja Suomalainen Tuukka)

Päätös: Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen Eija Stenbergin esityksen.

Toimenpiteet: Kaupunginvaltuusto

Kaupunginhallituksen esitys:

Kaupunginvaltuusto päättää käynnistää hankinnan pysyvästä 1 - 5 luokkien ja pienryhmien koulusta (2) 25 vuoden ajalla tilaelementtiratkaisulla ja varaa taloussuunnitelmaan leasing-määrärahan.

Ylläpitokustannus

- leasingvuokra 25v 4 210 000

- ylläpitokustannus 1 725 000

- opetuksen lisäkustannus 25 v 5 640 000

Yhteensä 11 575 000

Jäännösarvo 30 %/poisto 1 650 000

- rahoituskulu 111 300

YHTEENSÄ 13 336 300

Käsittely:

Valtuutettu Anna-Liisa Uimonen esitti Kirsi Torikan kannattamana, että kaupunginhallituksen ja sivistyslautakunnan esityksestä poistetaan Nätkin koulun pienryhmäopetus. Esitän, että kyseiset pienryhmäopetusryhmät sijoitetaan 1.8.2019 alkaen Talvisalon koulun Heikinpohjan toimipisteeseen.

Valtuutettu Jouni Matilainen esitti Sanna Metsälän, Lauri Kososen, Olli Österlundin ja Jarkko Wuorisen kannattamana, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun.

Kaupunginvaltuusto piti kokousta klo 20.30-20.40.

Kun asiassa oli tehty ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian asiallisen käsittelyn tuli asiasta tehdä päätös. Suoritettua koneellisessa äänestyksessä asian käsittelyn jatkamisen puolesta äänesti 32 valtuutettua ja asian palauttamisen puolesta 18 valtuutettua yhden valtuutetun äänestäessä tyhjää. Puheenjohtaja totesi, että asian käsittely jatkuu.

Valtuutettu Lauri Kosonen teki kaupunginhallituksen esityksestä poikkeavan Tiina Strandénin, Stephen Conditin ja Lea Sairasen kannattaman esityksen: "Esitän, että kaupunginvaltuusto oikeuttaa teknisen toimialan käynnistämään vuokrattavan tilaelementtikoulun hankinnan Nätkin koulua (1.-4. luokat) varten viiden vuoden vuokrasopimuksella, tarvittaessa käytetään optiovuosia."

Koska käsittelyn aikana oli tehty kaksi kaupunginhallituksen ehdotuksesta poikkeavaa esitystä, puheenjohtaja totesi, että asiassa on äänestettävä.

Puheenjohtaja esitti äänestysjärjestykseksi, että kaupunginhallituksen päätöksestä poikkeavat esitykset asetetaan molemmat erikseen vastakkain kaupunginhallituksen esitystä vastaan.

Puheenjohtajan äänestysjärjestysesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Ensin suoritetussa äänestyksessä kaupunginhallituksen esityksen puolesta annettiin 32 jaa-ääntä ja Lauri Kososen esityksen puolesta 18 ei-ääntä yhden valtuutetun äänestäessä tyhjää.

Toisessa äänestyksessä kaupunginhallituksen esityksen puolesta annettiin 30 jaa-ääntä ja Anna-Liisa Uimosen esityksen puolesta annettiin 18 ei-ääntä 3 valtuutetun äänestäessä tyhjää.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen esityksen tulleen päätökseksi.

Valtuutetut Lauri Kosonen, Jouni Matilainen, Anna-Liisa Uimonen, Tiina Strandén, Kirsi Torikka, Ville Hartonen, Seija Puputti, Ari Ora ja Lea Sairanen pöytäkirjaan eriävän mielipiteensä.

Äänestysluettelot ja Jouni Matilaisen kirjallinen eriävä mielipide liitetään pöytäkirjaan.